

Source sheet for TGS #11 "Prayer: What and How"

- (1) אם שנגזר מהשם טוב מה על האיש... אינו צריך תפלה, ואם לא נגזר, איך תועיל התפלה לשנות רצון השם? (ספר העיקרים, מאמר ד פרק יח)
- (2) 'ולעבדו בכל לבבכם' – איזו היא עבודה שהיא בלב, הוי אומר זו תפילה (תענית ב)
- (3) יש שואלין על התפלה: אם ראוי האדם שיתן השם יתברך אליו הדבר שהוא מתפלל, למה לא יתן אליו בלא תפלה? ואם אין ראוי אליו, אם כן אף אם יתפלל ויבקש – וכי בשביל תפלתו יתן אליו? (נתיבות עולם, נתיב העבודה פרק ב)
- (4) אשגבהו כי ידע שמי. יקראני ואענהו (תהלים צא יד-טו)
- (5) מפני מה מתפללים ישראל בעולם הזה ואינם נעניין? על ידי שאינם יודעים [להתפלל] בשם המפורש (מדרש תהלים צא)
- (6) ואחר שיעשה כל זה מובטח לו שתתקבל תפלתו (טור סימן צח)
- (7) אסור לכוון בתפלה לצורך עצמו אך להתפלל שיהיו כל ישראל בתכלית השלמות ויהיה נשלם כנסת ישראל למעלה. אבל לא לצורך עצמו, אלא יתפלל באלהי נצור על עצמו (שנות אליהו ברכות פ"ה מ"א)
- (8) וזה סוד "תפלה"... וענינה שעושה צרכיו תפל אצל צרכי גבוה, והשואל ומכוין גם לעצמו הנה הוא משתף עצמו לגבוה. ועוד כי כל השאלות והצרכים הנה הם מצד החול כידוע לחכמי לב, והמכוין בהם ושואלם בתפלתו שהיא שעת הייחוד הנה הוא מכניס חולין בעזרה ומטמא מקדש הקודש (עבודת הקודש ח"ב פ"ו)
- (9) ומי שלא ידע דרך זה הייחוד והתיקון אי אפשר שיענה, כי אין מקום לזה ולא כלי בזולת ידיעת ייחוד השם באותיותיו ובבנינו (שם ח"ב פ"ט)
- (10) וידיעת השם היא להדבק בדרכו... רצונך שתכיר במי שאמר והיה העולם? למוד אגדה, שמתוך כך אתה מכירו ומדבק בדרכיו (פירוש התפלות והברכות לרבי יהודה בן יקר)
- (11) דרבי אומר תמיהני היאך ביטלו חונן הדעת בשבת אם אין דיעה תפילה מניין (ירושלמי ברכות ה, ב)
- (12) דעת – זה המכיר את בוראו (מדרש רבה במדבר י, א)
- (13) הַבִּינְנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ לְדַעַת דְרָכָיו, וּמוֹל אֶת לִבֵּנוּ לְיִרְאָתָהּ, וְתִסְלַח לָנוּ לְהִיּוֹת גְּאוּלִּים (נוסח ברכת הבינו)
- (14) והיתה הברכה הראשונה "אתה חונן לאדם דעת"... כי הוא העיקר... לדעת את בוראו ולהתבונן בדברים העליונים (עבודת הקודש ח"ב פ"י)
- (15) וה' אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה. ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ. כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ה' על אברהם את אשר דבר עליו (בראשית יח יז-יט)
- (16) חלילה לך מעשת כדבר הזה להמית צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע חלילה לך השופט כל הארץ לא יעשה משפט (שם כה)
- (17) משה התקין מטבע של תפלה, הא-ל הגדול הגבור והנורא נדברים י יז (ירושלמי ברכות ז, ג)

- 18) שעתו זאת תהיה גרעין זמו ופריו. יתר שעותיו תהיינה כדרכים המובילים אליה. הוא יבקש את קרבתה... שלשה זמני תפלה אלה יהפכו להיות הפרי של יומו ולילו (כוזרי, מאמר ג סימן ה)
- 19) תנו רבנן חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין שעה אחת וחוזרין ושוהין שעה אחת (ברכות דף לב ע"ב)
- 20) ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא ויתפלל בעדך וחייה (בראשית כ ז)
- 21) ולואי יתפלל אדם כל היום כולו (ברכות דף כא ע"א)
- 22) דע כי כל שמותיו הקדושים הנזכרים בתורה כולם תלויים בשם בן ארבע אותיות שהוא יהו"ה... יש כמה כנויים אחרים תלויים בכל שם ושם כגון שתאמר כנויים של יהו"ה מי הם נורא, נושא עון... ולכל אחד מאלו הכנויים יש כנויים אחרים תלויים בכל כנוי וכנוי מאלו, והם שאר כל מלות התורה, עד שנמצאת כל התורה כולה נארגת על הכנויים, והכנויים על השמות, והשמות הקדושים כולם תלויים על שם יהו"ה ית' וכולם מתאחדים בו (שערי אורה, הקדמה)
- 23) שיכוון שהוא עומד בתפלה לפני ה', כמבואר בדבריו פ"ד שם ז"ל ומה היא הכוונה שיפנה את לבו מכל המחשבות ויראה עצמו כאלו עומד לפני השכינה (חידושי רבינו חיים הלוי, הלכות תפלה פ"ד הל"א)
- 24) אור נברא, כלומר שכינה (מו"נ ח"א פכ"ז)
- 25) עמידה... יש שהוא במשמעות של קביעה והתמדה... ועתה פה עמוד עמדי (מו"נ ח"א פי"ג)
- 26) ואברהם עודנו עומד לפני ה' (בראשית יח כב)
- 27) ויאמר אליהו התשבי מתשבי גלעד אל אחאב חי ה' אלהי ישראל אשר עמדתי לפניו (מ"א יז א)
- 28) ויאמר חי ה' אשר עמדתי לפניו (מ"ב ה טז)
- 29) זכור עומדי לפניך לדבר עליהם טובה להשיב את חמתך מהם (ירמיה יח כ)